

foreløbig kun gennem Avisreferater. Dr. Chrom kræver, at hele Ordningen af vore hygiejniske Forhold skal tages ud af Folkets Hænder og overlades de sagkyndige, helst en Mussolini. Jeg personlig er ikke helt utilbøjelig til at tro, at en saadan Ordning kunde medføre gode Resultater, men jeg har ikke i særlig Grad beskæftiget mig med disse Anskuelser, fordi jeg tror, at de paa det nuværende Tidspunkt er ganske uigennemførlige.

Men naar nu Stadslægen ifølge Referat i „Fyns Stiftstidende“ har udtalt: „Det, Hygiejnen lærer, maa ikke kunne gøres til Genstand for en parlamentarisk Afstemning“, og ifølge samstemmende Referat i „Fyns Venstreblad“, at Hygiejnen som Videnskab ikke kan gøres afhængig af en parlamentarisk Afstemning, kan jeg i denne Henseende ganske berolige Stadslægen. Vi stemmer ikke om Hygiejnens videnskabelige Resultater; men det, vi kræver af Videnskaben, og det, vi kræver af Sagkundskaben ved enhver Lejlighed, er, at den skal oplyse Videnskabens og Sagkundskabens Resultater saa udførligt og praktisk og forstaaeligt, at det kan gaa ind i Folket. Folket har aldrig gjort saadanne Ting til politisk Kastebold, men har med Glæde og Tak modtaget de Resultater, som Videnskaben og Sagkundskaben er kommet til.

Jeg kan i saa Henseende nævne to smukke Eksempler, nemlig Seruminstituttet og Tuberkulosesagen. Naar jeg nævner Tuberkulosesagen, skal jeg ikke glemme at understrege, at netop hele Tuberkulosesagens Ordning er gennemført ved, at man har faaet en Mand som vor nuværende Finansminister til at stille sig i Spidsen for denne Sag, til at gøre den folkelig, til at omsætte Sagkundskabens og Videnskabens Resultater i den fornøftigste Form for Popularitet; og naar en Sag er gennemført saaledes, har Folket altid vist sin Villie til at betale, hvad det koster.

Vi har ogsaa set, at netop dette Arbejde har givet hundredfold igen, hvad det har kostet. Ser vi paa denne Kamp mod Tuberkulosen, vil vi se, at Dødsfaldene for 10 000 Indbyggere for alle Former af Tuberkulose er nedsat fra 23 i Aaret 1900 til 10,12 i 1922 og for speciel Lungetuberkulose i samme Tidsrum fra 17,46 til 7,98. Det er klart, at et saadant Resultat i rigeligt Maal opvejer de Ofre, som det har kostet at gennemføre denne Sag.

En Ting, som maa kræves indenfor hele det hygiejniske Felt, er, at Arbejdet

koncentreres. Hvad i al Verden gavner hele det fysiologiske Institut, som Dr. Hindhede har stillet op, med hele hans Kaloriedyrkelse? Der er jo ikke en eneste hverken i Staten eller Kommunerne eller det private Liv, der overhovedet bryder sig om hans Kalmukforsøg eller hans Forsøg paa disse Sektskoler i England. Ingen vover i det praktiske Liv at gennemføre disse Resultater. Det vilde være ganske anderledes betydningsfuldt, om Statens fysiologiske og hygiejniske Laboratorium, som dog gør nogle Forsøg paa at faa sine Resultater ud i Folket, støttedes paa bedst mulig Maade, og de Penge, som nu, i mine Øjne ganske til Unytte, gives til Dr. Hindhede, anvendtes til Arbejde paa vort hygiejniske Laboratorium.

Men der er andre af Statens Doctores, der søger at reformere hele Arbejdet her i Folketinget. Vi har nu hørt om Mussolini i Dr. Chroms Skikkelse, men der er ogsaa en anden, den af Sundhedsministeren nys udnævnte Næstformand i Sundhedsstyrelsen, som har et ganske andet Syn paa, hvad der baader det danske Folk i hygiejnisk Henseende. Hans Valgsprog er dette: Lad blot Demokratiet komme til! Den ærede Næstformand i Sundhedsstyrelsen udtrykker sig saaledes: „Sociallovgivningen indledes her i Landet 1873 ved Fabrikloven, men først i 90erne begyndte den for Alvor at bryde igennem for efter Systemskiftet i 1901 at faa friere Løb, idet dens Udvikling og Vækst har været nøje knyttet til Demokratiet og afhængig af dettes politiske Magt.“ Og dette sit Synspunkt giver han Relief gennem tørre Tal. Han nævner, at de sociale Udgifter omkring 1890 var ½ Mill. Kr., i 1906—07 6 Mill. Kr., i 1913—14 12 Mill. Kr. og endelig i 1924 67,6 Mill. Kr. Det var Statsudgifterne. Og han samler Udgifterne for Kommuner, Stat og Arbejdsgivere til at blive i 1913—14 45,5 Mill. Kr., medens de i 1924 er oppe paa 193,1 Mill. Kr.

Vi har her det naive Standpunkt, at blot man øser Penge ud, vil alt være saare godt. Men Nutidens hygiejniske Forhold viser, at det ikke er nok, lad mig hellere sige, at det ikke er hensigtsmæssigt at øse Penge ud. Der skal og maa være et vist Forhold mellem, hvad det koster, og hvad man faar ud af Pengene. Det har været en saare ubehagelig Kendsgerning, at Appetitten kommer, idet man spiser. Dette Ordspil har gjort sig gældende med Hensyn til de kolossale Udgifter, der har været indenfor hele den sociale Lovgivning. Og